ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

ΤΟΥ κ. ΦΩΤΟΥ ΓΙΟΦΥΑΛΗ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Τ' ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ Γ. ΜΟΥΡΟΥΖΗ

['Η μόνη αὐθεντικὴ βιογραφία τοῦ γενναίου Ἕλληνος πρίγκηπος]

!Δ'.

καταστηματάρχης ἔκαμεν ἕνα λογαριασμὸ ἀρκετὰ ἐξωγκωμένον. Καὶ ὁ ταμίας τοῦ Μουρούζη τὸν ἐξώφλησεν ἀμέσως ὡς τὸ τελευταῖο λεφτό.

* * *

Γυρίζοντας ὁ Μουρούζης μονάχος στὶς ταβέρνες γιὰ νὰ βρῆ καμμιὰ εὐγενικὴ παρέα καὶ νὰ γλεντήση ἁπλὰ καὶ ἐγκάρδια μὲ ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ, συχνὰ ἐδημιουργοῦσεν ἐπεισόδια, ὅπως εἴδαμε. Μὰ κάποτε ἦταν καὶ μάρτυρας σὲ συγκινητικὲς σκηνές. Σχετικὴ εἶνε καὶ ἡ παρακάτω συγκινητικὴ ἱστορία ποὺ συνέβη σὲ μιὰ ἥσυχη ταβερνίτσα στὶς Τζιτζιφιές.

Ἕνα βράδυ ὁ Μουρούζης κατέβηκε στὸ Παλὸ Φάληρο, μὲ τὸν περίφημο παλὸ τροχιόδρομο, ποὺ ὁ κόσμος τὸν ἤξερε μὲ τὸ κωμικὸ ὄνομα «κωλοσούρτης». Φτάνοντας στὶς Τζιτζιφιές, κοντὰ στὴ διασταύρωσι τῶν τράμ Φαλήρων, ἀπάντησε στὸ δρόμο του μιὰ μικρὴ ταβέρνα, στὴν ὁποία ἐσύχναζαν ναυτικοὶ καὶ ἐργατικοὶ ἄνθρωποι.

Στάθηκε λοιπὸν ὁ Μουρούζης ἀπέξω ἀπὸ τὴν ταβερνίτσα αὐτὴ γιὰ ν' ἀκούση τί γίνεται μέσα. Κι' ἄκουσε τραγούδια φωνὲς καὶ κουβέντες ἀνθρώπων, ποὺ γλεντοῦσαν. Μπῆκε λοιπὸν μέσα γιὰ νὰ γλεντήση κι' αὐτὸς μαζύ τους, ἄγνωστος μέσα σὲ ἄγνωστους...

Καθὼς ἔμπαινε, ρώτησε τὸν ταβερνιάρη, ποὺ ἦταν ἕνας ἤρεμος γεροντάκος:

--Τί φαγιὰ ἔχεις ἀπόψε, μπάρμπα;

—Ἔξω ἀπὸ μαρίδες, παλληκάρι μου, ἐμεῖς δὲν μαγειρεύουμε τίποτε ἄλλο, τοῦ ἀπάντησεν ὁ γέρος.

—Καὶ τί τρῶνε οἱ πελάτες σου;

—Φέρνουνε μόνοι τους τὰ γκιουβέτσια τους καὶ τοὺς μεζέδες τους καὶ γὼ τοὺς δίνω μόνο τὸ κρασί...

—Ὥστε ἀπόψε ἐγὼ θὰ φάω μαρίδες; Δὲν ὑπάρχει τίποτε ἄλλο;

Ὁ γέρος στενοχωρήθηκε βέβαια... Μὰ πρὶν προφτάσει ν' ἀπαντήση στὸν καινούργιο του πελάτη, ἕνας γέρος ποὺ καθόταν σὲ μιὰ γωνιὰ φώναξε στὸ Μουρούζη:

—Λεβεντόπαιδο, ἔχω γὼ γκιουβέτσι γιὰ δυὸ νομάτους. Ἔλα νὰ φᾶμε μαζύ.

Ὁ Μουρούζης δέχτηκε πρόθυμα.

—Καλά, γέρο. Ἐγὼ θὰ κεράσω τὸ κρασί, εἶπε.

Καὶ φώναξε στὸν ταβερνιάρη:

—Φέρε μας μιὰ ὀκᾶ καὶ δυὸ ποτήρια.

Ὁ κάπελλας, ἀκούγοντας αὐτὴ τὴν προσταγή, κατάλαβε πὼς ὁ νέος του πελάτης ἦταν γερὸ ποτῆρι κ' ἐνθουσιάστηκε.

—Γειὰ-χαρά, λεβέντη μου! φώναξε. Θὰ σοῦ φέρω ἀπὸ τὸ καλύτερο κρασί. Διαμάντι πρᾶμα μὲ τ' ὄνομα!

Ἐκάθησε λοιπὸν ὁ Μουρούζης στὸ τραπέζι τοῦ γέρου, ποῦχε τὸ γκιουβέτσι κ' ἔκαμε μαζύ του λαμπρὴ παρέα. Ἔτρωγαν ἀπὸ τὸ ἴδιο γκιουβέτσι κ' ἔπιναν γενναῖα κ' οἱ δυό. Καὶ κάθε τόσο ὁ Μουρούζης ἔλεγε:

—Μπράβο, γέρο! Ὡραῖο γκιουβέτσι!

Μὰ ὁ γέρος ἦταν πολὺ μελαγχολικός.

—Τέτοιο ὡραῖο γκιουβέτσι καὶ κρασὶ θεῖο, τοῦ εἶπε ὁ Μουρούζης, δὲν πάει μὲ μελαγχολίες. Ἐσύ, μπάρμπα, κάτι σοβαρὸ θάχης. Γιὰ πές μου τί σοῦ συμβαίνει. Θέλω νὰ μάθω..

Ὁ γέρος, σὰν εἶδε τὸ ἀληθινὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Μουρούζη γιὰ τὰ βάσανά του καὶ τὴ μελαγχολία του, ἀποφάσισε νὰ μιλήση. Καὶ μὲ τρέμουλη φωνὴ ἀπὸ τὴ δυνατὴ συγκίνησί του, ἄρχισε νὰ διηγεῖται:

—Εἶχα κ' ἐγώ, παλληκάρι μου, ἕνα γυιὸ σὰν καὶ σένα... Ναί, ἕνα παιδὶ καλὸ καὶ ἄγιο..

Τὰ μάτια τοῦ γέρου ἐβούρκωσαν καὶ ἄρχισε νὰ κλαίη. Ἐσφούγγισε τὰ δάκρυά του ὅμως καὶ ἐξακολούθησε:

—Ἤτανε τὸ λοιπὸν ὁ γυιός μου πηγαδᾶς, ἐργάτης καλὸς κ' ἔβγαζε λεφτά, μὲ πολὺ κόπο ὅμως καὶ μὲ κίνδυνο. Καὶ κάθε βράδυ, ὥρα καλὴ σὰν ἀπόψε, ἐρχόμαστε ἐδῶ μαζὺ κ' ἐτρώγαμε τὸ γκιουβετσάκι μας καὶ πίναμε τὴν ὀκαδίτσα μας καὶ κατόπιν γυρίζαμε στὸ σπιτάκι μας, πάντα γιομάτοι κέφι, γιομάτοι χαρὲς καὶ γέλια... Καὶ ἤμουνα ἔτσι ὁ πιὸ εὐτυχισμένος πατέρας τοῦ κόσμου.

»Μὰ μιὰ μέρα, γρουσούζικη καὶ μαύρη μέρα, ὁ γυιός μου, ὁ Τάσος μου, ὁ λεβέντης μου, ποὺ ἤτανε γερὸς καὶ καλὸς σὰν τὴν ἀφεντιά σου, πῆγε, ὅπως πάντα, τὸ πρωῒ στὴ δουλειά του καὶ τὸ βράδυ μοῦ γύρισε κακοδιάθετος. Δὲν ἤξερα τί ἔχει καὶ τὸν ρώτησα: «Πατέρα, μοῦ λέει, σὰν νὰ μὴν εἶμαι καλὰ καὶ λέω ἀπόψε νὰ μὴν πᾶμε στὴν ταβέρνα». Καὶ γὼ τοῦ εἶπα: «Καλά, παιδί μου. Πλάγιασε καὶ θὰ πάω νὰ φέρω τὸ γιατρο». Πῆγα τὸ λοιπὸν κ' ἔφερα τὸ γιατρὸ καὶ τὸν κύτταξε. Ρώτησα ὕστερα τὸ γιατρό: «Τί τρέχει, γιατρέ μου;» Ἐκεῖνος κούνησε ἀπελπισμένα τὸ κεφάλι του καὶ μοῦ εἶπε: «Τέτανος, κὺρ Γιῶργη, τέτανος!» Τὸν ρώτησα πάλι: «Εἶνε σοβαρὸ αὐτό;» Καὶ ὁ γιατρὸς μοῦπε: «Δὲν ἔχει ὁ Τάσος σου οὔτε δυὸ μέρες ζωή!» Τάχασα καὶ γίνηκα ἀχνὸς σὰν τὸ φλουρί. «Τί λες, γιατρέ μου!» φώναξα ὁ ἄμοιρος. Καὶ τώρα ἀκόμα, παλληκάρι μου, ποὺ σοῦ τὸ λέω, σηκώνεται ἡ τρίχα μου. Εἶπα μέσα μου: Ὁ Τάσος μου, ὁ γυιός μου, τὸ στήριγμά μου, θὰ πεθάνη! Κι' ἀπὸ τὴ στενοχώρια μου λιποθύμησα! Σὲ λίγο πῆγα μέσα στὴν κάμαρα, ποὺ ἦταν ὁ Τάσος μου καὶ τοῦ εἶπα γιὰ νὰ τοῦ δώσω θάρρος: «Ἄκου, Τάσο: Ὁ γιατρός μοῦ εἶπε πὼς σὲ δυὸ μέρες θὰ εἶσαι καλὰ. Δὲν ἔχεις τίποτα σοβαρό. Εἶνε κακοδιαθεσία ἀπὸ τὸ στομάχι σου...»

Ἐνῶ ὁ γέρος τὰ διηγεῖτο αὐτά, ἔτρεμε, ἐδάκρυζε, ἦταν τρομερὰ συγκινημένος. Μὰ κι' ὁ Μουρούζης εἶχε γίνει ἀχνὸς ἀπὸ τὴν συγκίνησι... Καὶ ὁ γέρος, μετὰ μικρὴ διακοπὴ ἐξακολούθησε:

--Τί τὰ θελεις, παλληκάρι μου.. Ἄδικα τὰ λόγια μου κ' ἡ παρηγόριες μου! Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Τάσος μου κατάλαβε τὸ τέλος του καὶ μοῦ εἶπε: «Ἄκουσε, πατέρα. Θέλω νὰ μὴ μὲ ξεχάσης, μὰ δὲν θέλω καὶ νὰ συγχισθῆς καθόλου. Κάθε βράδυ νὰ φτιάνης τὸ γκιουβέτσι μας, νὰ πηγαίνης στὴν ταβέρνα καὶ νὰ τὸ τρῶς καὶ νὰ μὲ θυμᾶσαι. Νὰ τὸ κάνης πάντα γιὰ δυὸ νομάτους καί, ἂν τύχη κανένα καλὸ παλληκάρι, νὰ τὸ παίρνης παρέα κοντά σου καὶ νὰ τὸ τοῶτε μαζύ. Ἔχε γειά, πατέρα!» Ὅταν μοῦπε αὐτὰ τὰ λόγια, δὲν μπόρεσα νὰ κρατηθῶ... Ἔκλαιγα καὶ μοῦ ἦταν ἀδύνατον πεια νὰ τοῦ δώσω κουράγιο... Καὶ τὴν ἴδια μέρα πέθανε!... Γι' αὐτὸ σ' ἐκάλεσα, παλληκάρι μου, ἀπόψε ἐδῶ στὸ πλάϊ μου καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἔπαψα νἀρχουμαι κάθε βράδυ ἐδῶ. Τὸ κάνω σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία τοῦ Τάσαῦ μου...

Ὁ γέρος σώπασε. Τὰ μάτια του ἔτρεχαν ποτάμι. Ἔβγαλε τὸ μαντῆλι του, σκούπισε τὰ δάκρυά του καὶ ἀναστέναξε...

Ὁ Μουρούζης τότε, γεμάτος συγκίνησι, ἀγκάλιασε τὸ γέρο καὶ τοῦ εἶπε:

—Μὴ στενοχωριέσαι, γέρο. Δὲν τὸ θέλω... Ἔλα μαζύ μου καὶ θὰ σοῦ δώσω ἐγὼ πολλὰ λεπτὰ γιὰ νὰ ξεχάσης τὴ δυστυχία καὶ τὴν μοναξιά σου. Θὰ σὲ κάμω κηπουρὸ στὸ σπίτι μου... Καὶ πάντα, κάθε βράδυ, θἄρχεσαι δῶ κάτω μὲ τὸ γκιουβέτσι σου. Πότε-πότε θἀρχόμαστε καὶ μαζύ.

Ὁ γέρος τὸν κύτταξε μὲ ἀπορία.

—Καὶ ποιὸς εἶσαι ἐλόγου σου, καλέ μου ἄνθρωπε; τὸν ἐρώτησε.

—Εἶμαι ὁ Μουρούζης. Δὲν μὲ ξέρεις;

—Δὲν σὲ ἤξερα, μὰ σὲ εἶχα ἀκουστά. Ἐσὺ εἶσαι, λεβέντη μου; Νὰ ζήσης σὰν τὰ ψηλὰ βουνά! Γειά σου καὶ χαρά σου! Θἄρθω μετὰ χαρᾶς μαζύ σου. Ποιὸς δὲν πάει μαζὺ μὲ τέτοιον ἄνθρωπο;

Καὶ πράγματι, ἀπὸ κείνη τὴ βραδειά, ὁ γέρος πῆγε μαζὺ μὲ τὸν Μουρούζη. Γίνηκε κηπουρὸς στὸ σπίτι του. Κ' ἔτσι ὁ ἀπελπισμένος αὐτὸς γεροντάκος βρῆκε στήριγμα καὶ παρηγοριὰ γιὰ τὸ θάνατο τοῦ γυιοῦ του.

* * *

Ἡ σχέσεις τοῦ Μουρούζη μὲ τοὺς παπάδες δὲν ἦσαν καθόλου τρυφερές.. Ὅταν εὕρισκε φιλογρήματους καὶ πονηροὺς παπάδες, ἐννοοῦσε νὰ τοὺς κάνη φάρσες καί νὰ τοὺς βασανίζη. Κ' ἔχουν μείνει ἱστορικὰ τὰ ὅσα τοὺς ἐσκάρωσεν.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια